

PSOE i PP avorten la reforma

El Congrés dels diputats de Madrid va rebutjar, amb el vot en contra del PSOE i l'abstenció del PP, la reforma de l'Estatut balear que havia aprovat el Parlament balear l'any 1991.

La iniciativa política de Soler pot veure's obscurida per la dependència evident del PP de Balears al de Madrid. Aquest serà l'argument de l'oposició.

Uns 75 minuts de sessió, amb l'hemicicle del Congrés pràcticament buit, varen permetre escenificar una vertadera humiliació política per a les Balears. El Congrés de Madrid, amb el vot en contra del PSOE i l'abstenció —excepció feta de 3 diputats que donaren suport a la reforma— del PP, va rebutjar la reforma de l'Estatut que va aprovar l'any 1991 el Parlament de les Illes.

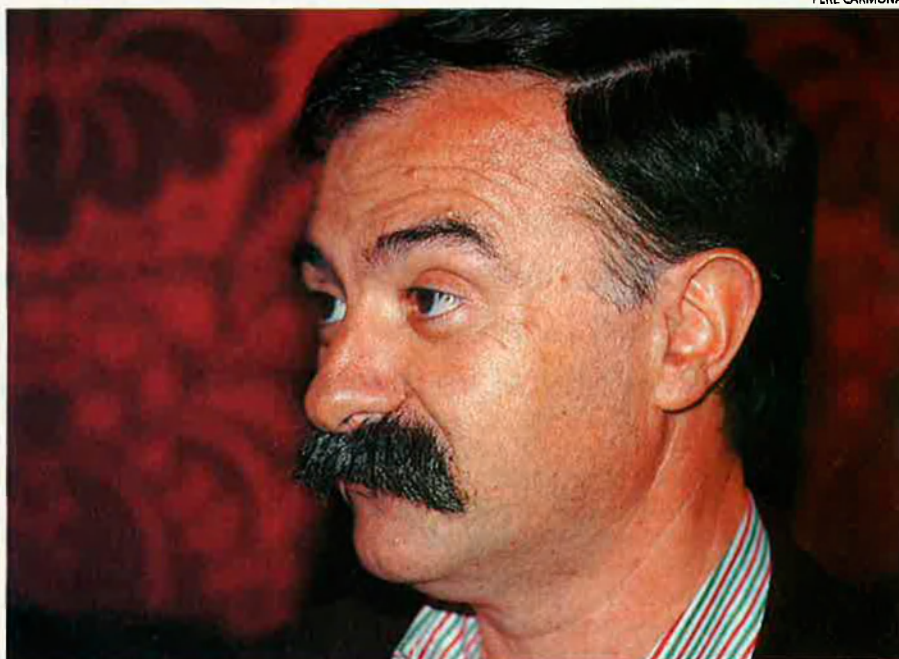
Darrere quedaven més de 4 anys durant els quals els conservadors de Balears s'ompliren la boca reclamant l'aprovació d'aquesta reforma —si bé és cert que en algun punt esmenada a la baixa— i intentant deixar sol el PSOE. L'opinió del portaveu socialista Francesc Triay, que sempre s'ha oposat a la reforma, ha esdevingut premonitòria: "El PP només fa amb això electoralisme i no té cap interès a aprovar de veritat la reforma". El PP negava aquesta acusació i insistia en l'*autonomisme* popular. Eren els temps de Canellas i el president pensava que els conservadors de les Illes anaven per lliure. Els darrers mesos el PP de Balears ha hagut de veure com la seva pretensió autonomista només era un simple miratge: la caiguda de Canellas primer i, ara, el trist paper que ha hagut de jugar amb l'avortada reforma situen el partit d'Huguet-Soler en una situació de debilitat davant una oposició que, de ben segur, aprofitarà aquestes contradiccions internes per llançar tota la seva artilleria contra el Govern Soler i també el grup que li dóna suport. La sobtada iniciativa política estiuenca de Soler, amb el *gir catalanista* que fins avui només ha anunciat, pot veure's obscurida per una ofensiva opositora basada en la dependència evident del PP de Balears al de Madrid.

Les paraules del diputat popular Francesc Gilet —cap de llista per Balears, ex-conseller adjunt a la presidència de Canellas i un dels votants de la reforma al Parlament balear— deixen ben clara la postura del partit d'Aznar: "Des d'una

perspectiva purament competencial, des de la reclamació de més grans quotes d'autogovern, considerem que avui la via de la reforma estatutària no és forçosament necessària". O sigui, pacte autonòmic i homogeneïtat previsible per a totes les comunitats del 143. Fet diferencial, comunitat històrica, dret a la diferència? Ni parlar-ne.

Els defensors. Tres diputats varen tenir l'encàrrec del Parlament d'anar al Congrés a defensar la reforma. Eren Ramon Orfila, del PSM, Maria Antònia Munar, d'UM, i Joana Aina Vidal, del PP. El cas de la diputada popular era realment incòmode, perquè havia de defensar una opció que sabia que el seu grup rebutjaria mitjançant l'abstenció. La diputada va intentar salvar la situació donant la culpa al fet que s'ha tramitat "massa tard" i que confiava que el projecte d'estatut de reforma fiscal podria "donar just compliment al mandat constitucional d'atenció al fet diferencial de Balears". Una esperança que sona més a un simplíssim intent de desviar l'atenció que a vertadera voluntat d'aprovar aquest estatut. En el mateix sentit que Vidal, el PP de Balears intenta vendre que, en el fons, tot és culpa dels socialistes i que l'abstenció del PP "és en positiu". És clar que ningú no entén molt bé que vol dir això d'abstenció positiva.

Els dos nacionalistes, Munar i Orfila, feren discursos coincidents en el fons: reclamar el reconeixement de la realitat de nació històrica per a les Balears. "El meu país, les Illes Balears, té totes les característiques d'una nacionalitat històrica" va dir Ramon Orfila, que va criticar l'excessiva demora de la tramitació "que segurament ha estat la més llarga de la història d'una llei" i reflexionà, dirigint-se al PP, que "si el PP no vota a favor quedarà ben demostrat que quan donaren suport a la reforma ho feren per simple electoralisme, i si no és així és que la seva opinió es molt poc important per al partit a nivell estatal". Maria Antònia Munar va fer el discurs més dur políticament; criticà tant el PSOE com el PP, "ja duen molts anys posant-se d'acord per perjudicar la nostra autonomia", i va definir particularment les Illes com a "tres pobles, tres realitats diferents, però que són una única i vertadera nació. Balears, al marge de les peculiaritats que les fan diferents, com poden ser la cultura, la llengua i la situació geogràfica, són nació

Ramon Orfila, diputat pel PSM, va ser un dels encarregats de defensar la reformal al Congrés. També hi anaren M. A. Munar d'UM i J. Aina Vidal del PP.

amb un dret propi des de molt abans que existira la Constitució". Els dos reclamaren a partir d'aquest fet, que el Congrés fos respectuós amb la decisió del Parlament i que aprovàs la reforma. En el mateix sentit s'expressava, a través de cartes enviades a tots els líders polítics del Congrés el dia abans de la votació, l'Obra Cultural Balear que demanava que "els nostres representants defensin i les Corts generals aprovin el text de reforma de l'Estatut aprovat pel nostre Parlament". Vanes il·lusions perquè el bloc PSOE-PP ho va impedir. Els socialistes votaren en contra i continuen negant-se, amb una coherència impecable, a l'augment de les quotes d'autogovern balear, i els populars es van abstenir demostrant, almenys el PP de Balears, una incoherència absoluta amb la seva política duta a terme a les Illes durant els darrers anys. Esquerra Unida i els grups nacionalistes de tot l'estat votaren a favor.

Amb una actuació de darrera hora el PP pretenia que el no a la reforma es veiés compensat per una proposició no de llei, que en teoria ja s'hauria d'haver presentat, perquè Balears obtingués l'estatut fiscal. L'opinió de l'oposició respecte a aquesta iniciativa és d'incrèdula ja que, pensen, no passa de ser una mera qüestió d'imatge, atès que encara que s'aprovàs, la previsible dissolució de les Corts en els pròxims mesos la faria esllanguir.

Mobilitzacions. Immediatament després de conèixer el resultat de la votació l'Obra Cultural Balear (OCB) ha fet pública una crida a la mobilització dels ciutadans per tal de desencallar la batalla de l'Estatut. Després de qualificar de "tristament previsible" el desenllaç del plenari, l'OCB considera que únicament amb una gran mobilització ciutadana, del tot semblant a la del 27 d'octubre de 1977 (que convocà més de 30.000 manifestants a Palma sota el lema "Volem l'Estatut") es podrà aconseguir que tots els partits polítics entenguin la necessitat de la comunitat balear de disposar ja d'una autonomia plena. L'OCB ja ha començat a preparar la seva estratègia "pro-autogovern" que passarà per ressuscitar, d'una banda, l'esperit de la Plataforma Cívica per l'Autogovern (1991) i, de l'altra, contactar amb tota mena d'associacions i col·lectius disposats a lliurar la batalla de l'autonomia. En aquests moments l'objectiu que es fixen els responsables de l'OCB és el de fer una macro-manifestació durant el segon trimestre de l'any que ve en la línia del gran èxit que va ser la Diada per a la Llengua del passat dia 6 de maig, en la qual hi participaren més de 20.000 mallorquins.

L'objectiu final serà pressionar amb el suport social els partits polítics per tal que assumeixin que Balears ha de ser tractada "com el que és: una autonomia històrica".

Miquel Payeras